

## Küsitluse „Turvalisus Saarde vallas“ tulemuste kokkuvõte

Siseministeeriumi eestvedamisel toimub aastatel 2023-2027 kuueteistkümnes kohalikus omavalitsuses turvalisuse arenguprogramm. 2023. aastal valiti avaliku konkursi teel välja esimesed 8 kohalikku omavalitsust, keda Siseministeerium toetab turvalise elukeskkonna loomisel ja arendamisel läbi uue arenguprogrammi. Ühena kaheksast kohalikest omavalitsusest õnnestus programmi valituks saada ka Saarde valla.



Programmi üldiseks eesmärgiks on turvalisuse kavandamise edendamine kohalikes omavalitsustes ning turvalisuse valdkonna võimekuse arendamine. Selleks tõstetakse kohalike omavalitsuste meeskondade teadmisi erinevate koolituste abil ning igale omavalitsusele on tegevuste planeerimiseks ja läbiviimiseks määratud ka mentor, kes neid selle kaheaastase perioodi jooksul nõustab.

Ühe osana arenguprogrammiga seotud tegevustes oli perioodil 21.06. – 01.08.2024 kõigil Saarde valla elanikel võimalus vastata küsimustikule, mille eesmärgiks oli välja selgitada Saarde valla elanike üldine kriisideks valmisoleku tase ja hoiakud kogukonnaliikmete omavahelise koostöö osas. Lisaks eelnevale sooviti küsitlusega välja selgitada perede paremat hakkamasaamist kui turvalise elukeskkonna loomise alustala mõjutavad tegurid.

Küsitlusele andis oma vastuse täpselt 100 saardelast. Teeme siinkohal väikese kokkuvõtte küsitluse tulemustest.

Vastuseid analüüsid selgus, et 80% vastanutest teab, kuidas ja kust saada kriisiolukorras infot ning 19% vastas, et ei tea. Kui aga uurisime vastanutelt, kus asub tema elukohale kõige lähem infotahvel, kuhu omavalitsus kriisiolukorras (nt pikaajalise elektrikatkestuse korral) paberandjal teateid paneb, siis vastas 52% vastanutest, et ei tea, ja 45% vastasid, et teavad. See on omavalitsusele oluline teave, sest teame nüüd, et infotahvlite asukohtade info vajab laiemalt levitamist.

Uurisime ka vastajate hinnanguid sellele, kui neil oleks olemas kõik vajalikud vahendid ja varud, kas nad tuleksid hädaolukorras 7 päeva iseseisvalt toime. 36% vastanutest andis vastuseks „Kindlasti“ ja 33% „Pigem jah“, seega võib öelda, et 69% vastanutest saab enda hinnangul hädaolukorras 7 päeva iseseisvalt hakkama. 19% vastanutest andis vastuseks „Pigem mitte“ ja 11% „Kindlasti mitte“.

Võimalikest hädaolukordadest peetakse enim võimalikuks elektrikatkestusi ja erinevaid loodusega seotud olukordasid aga ka interneti- ja mobiilside katkestusi ning kaardimaksete mittetoimimist. Sõda mainiti vastustes 13 korda.

Küsisime ka, millised vahendid ja varud on vastajatel vastamise hetkel kodus olemas, et iseseisvalt 7 päeva hakkama saada. Kolm kõige populaarsemat vastust oli „Puuküttega pliit, balloongaasi pliit, grill või priimus toidu valmistamiseks“; „Esmaabitarbed (nt valuvaigistid, söetabletid, plaastrid, vahendid põletushaava hooldamiseks)“ ja „Tahkeküttega soojusallikas (nt ahi, pliit, kamin)“. Kõige vähem vastati „Mahutid joogivee varumiseks (hinnanguliselt 20 l pereliikme kohta)“, kuid ka seda vastusevarianti valis 55 vastanut 100-st, seega ei ole tulemus sugugi halb.

Hea oli vastustest näha, et 39% vastanutest tunneb, et nende naabruskond on turvaline ja 49%, et „Pigem jah“. 10% vastanutest leiab, et nende naabruskond pigem ei ole turvaline ja 2%, et ei ole turvaline.

Kui uurisime, kas vastanud usuvad, et teevad hädaolukorras lähipiirkonna inimestega koostööd, siis 46% vastas „Kindlasti“ ning 48% „Pigem jah“. Seega 94% vastanutest on seisukohal, et teevad oma piirkonna inimestega koostööd. 72% vastanutest ütles ka, et neil on olemas oma naabruskonnas elavate inimeste kontaktandmed, et kriisiolukorras nendega ühendust saada. 25%-l vastanutest naabruskonnas elavate isikute kontaktandmeid ei ole.

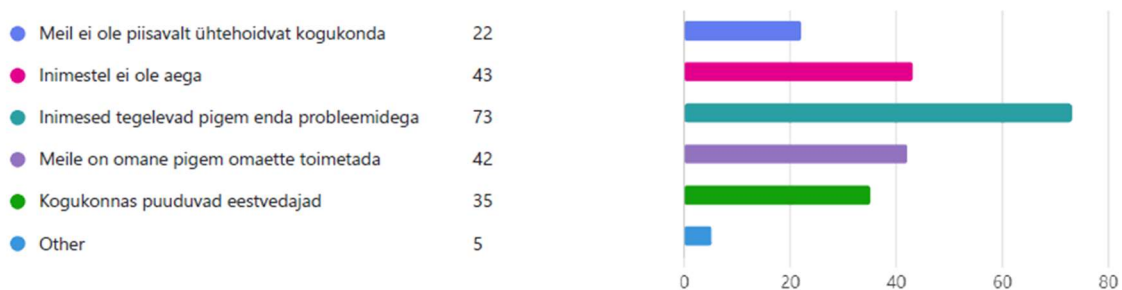
Kui uurisime, kas keegi vastanutest on oma naabruskonna inimestega arutanud kriisiks valmisoleku teemat ja plaaninud tegevusi, siis 81% vastas „Ei“. Ainult 14% vastas „Jah“. Siin peitub kindlasti teema, mida saame edasi arendada, sest kogukondade ühine võimalikeks kriisiks valmistumine muudab kogukonnad tugevamaks.

Väga hea meel oli lugeda, et 82% vastanutest usub, et tihe läbikäimine oma naabruskonna inimestega suurendab kogukonna turvalisust ja oled valmis oma kogukonna inimestega enam koostööd tegema turvalisuse tagamiseks (36% vastas „Kindlasti“ ja 46% „Pigem jah“). 11% vastanutest oli seisukohal, et see pigem ei suurenda kogukonna turvalisust ja 2% vastas „Ei“. 5% vastas „Raske öelda“.

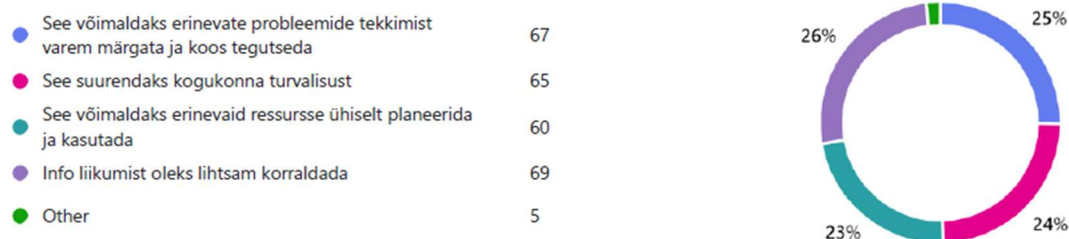
Uurisime ka, kuidas omavalitsus saaks toetada kogukonna inimeste vahelist koostööd turvalisuse ja kriisideks valmisoleku tagamiseks. Peamiselt soovitakse, et omavalitsus jagaks rohkem infot ning korraldaks erinevaid koolitusi ja infopäevasid. Kindlasti saame seda arvesse võtta turvalisuse valdkonna tegevuskava koostamisel.

Küsisime ka seda, mis võiks takistada naabruskonna inimeste tihedat omavahelist läbikäimist. Kõige rohkem anti vastuseks, et inimesed tegelevad pigem enda probleemidega (73 vastust).

#### 14. Mis sinu arvates võiks takistada naabruskonna inimeste tihedat omavahelist läbikäimist?

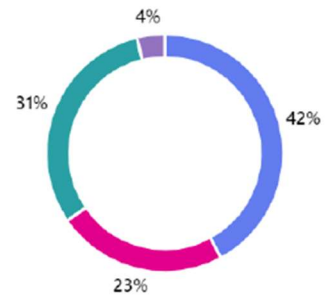


Kui uurisime, mis oleks vastaja hinnangul positiivset naabruskonna inimeste tihedas läbikäimises, siis saime järgmised vastused:



Lisaks küsisime ka seda, millisena näeksid vastajad enda võimalikku panust oma kogukonnas ja saime vastuseks järgmised vastused:

● Abivajaja märkamine ja sellest valla töötajate informeerimine	67
● Oleksin valmis jagama oma kogemusi mulle sobivatel teemadel teistele kogukonna liikmetele (nt osalema...)	37
● Oleksin valmis panustama oma aega kogukonna tegemistesse	49
● Other	6



Küsitluse olulise osa moodustasid lastega peredele suunatud küsimused. Uurisime näiteks inimeste teadlikkust erinevatest kohaliku omavalitsuse poolt peredele suunatud teenustest ja palusime vastajatel hinnata, kui tõenäoliseks nad peavad, et võivad nimetatud teenuseid tulevikus ise vajada. Kõige enam tõenäoliseks peeti, et võidakse vajada psühholoogi teenust aga ka logopeedi teenust ja vanemluskoolitusi.

Lisaks saime kinnitust, et valla poolt pakutavate sotsiaalteenuste kohta otsitakse kõige rohkem infot just valla veebilehelt aga ka tuttavate inimeste käest ning ametnikult.

Uurisime ka, kuidas inimesed ise hindavad oma oskuseid iseseisvalt toimetulekuraskuste ennetamisega toime tulla. Reeglina ollakse arvamusel, et suudetakse erinevates valdkondades toimetulekuraskustega pigem hakkama saada või väga hästi hakkama saada. Rohkem toodi välja, et hakkama saamiseks vajatakse enam abi emotsioonide juhtimisel ning oma abivajaduse tunnistamisel.

Küsisime ka, kui vajaksid omavalitsuselt tuge, siis millist. Enim vastati, et kogemuste vahetamine sarnaste kogemustega inimestega (18 vastust); juhised, kirjalikud materjalid (17 vastust) ja individuaalne nõustamine (16 vastust).

Kõiki saadud vastuseid kasutame selleks, et oskaksime lastega peredele tulevikus teenuseid paremini planeerida ja korraldada.

Kokkuvõtteks saab öelda, et küsitlusele vastanutest 2/3 moodustasid naised ja 1/3 mehed. Enim vastanuid oli vanusevahemikus 40-49 (26 vastanut). Vanuses 70 ja rohkem oli 7 vastanut. 47% vastanutest olid kõrgharidusega, 20% kutseharidusega, 19% keskharidusega ning teisi vastusevariante oli vähem kui 10%. 88% vastanutest töötasid ja 12% oli töötuid. 36 vastanut olid Kilingi-Nõmmest ja ülejäänud vastanud jagunesid erinevate küladega vahel.

Küsitlusele vastanute vahel loosisime välja ühe inimese 7 päeva kriisivaru, matkapliidi ja dünamoga kriisiraadio. Õnnelikeks võitjateks osutusid vastavalt mobiiltelefonid numbrilõpuga 915 ja 537 ning e-posti aadress algusega Berit. Kõikide auhinnasaajatega võetakse ühendust.

Täname kõiki, kes oma aega küsitlusele vastamiseks panustasid, tänu teile oskame Saarde valla turvalisuse valdkonna tegevuskava paremini kavandada.

Küllli Karu

abivallavanem